

Reactieformulier

Consultatie

**Verwerking wijzigingen IESBA Code of Ethics
rondom tax planning in de Nederlandse regelgeving**

Consultatieperiode loopt tot en met 20 maart 2026

Koninklijke Nederlandse
Beroepsorganisatie
van Accountants

Instructies voor respondenten

We verzoeken de consultatiereactie uiterlijk aan te leveren op **20 maart 2026**.

Dit reactieformulier is bedoeld voor het geven van een consultatiereactie op de concept NBA-Handreiking 1130. Het gebruik van dit document zal de verzameling en analyse van consultatiereacties door de NBA vergemakkelijken.

Reageren kan op alle vragen of alleen geselecteerde vragen. Om de consultatiereactie zo goed mogelijk te kunnen behandelen, verzoeken we het volgende:

- Geef de algemene reactie door middel van de 'drop-down' keuzemenu's.
- Geef de reden voor het antwoord bij de gedetailleerde reactie. Als je het niet eens bent met de voorstellen in de NBA-Handreiking, geef dan specifieke redenen en specifieke suggesties aan voor het wijzigen van de NBA-Handreiking.
- Benoem zo specifiek mogelijk waar de consultatiereactie betrekking op heeft, bijvoorbeeld door te verwijzen naar specifieke paragrafen, voorbeelden of alinea's in de NBA-Handreiking.
- Vermijd het invoegen van tabellen of tekstvakken in het formulier bij het geven van de antwoorden op de consultatievragen, omdat dit de verzameling van de reacties zal bemoeilijken.
- Dien de opmerkingen in met behulp van dit formulier, zonder een begeleidende brief of een samenvatting van de belangrijkste punten. Benoem in plaats daarvan eventuele belangrijke punten zoveel mogelijk in de antwoorden op de vragen.

Het reactieformulier kan verstuurd worden naar: consultaties@nba.nl. De NBA vindt het belangrijk om transparant te zijn over de reacties die zij krijgt met betrekking tot voorgestelde regelgeving en toelichtingen daarop. Daarom vragen wij om bij indiening van uw reactie aan te geven of wij de reactie wel of niet mogen publiceren op de website van de NBA.

Onderdeel A: Gegevens

Naam van organisatie (of persoonlijke naam als een reactie ingediend wordt op persoonlijke hoedanigheid)	NBA Commissie MKB
Naam/namen van verantwoordelijke(n) voor deze indiening (of laat leeg als dit hetzelfde is als hierboven)	
Naam van contactpersoon voor deze reactie (of laat leeg als dit hetzelfde is als hierboven)	
E-mailadres van contactpersoon	

Onderdeel B: antwoorden op de consultatievragen

Voor elke vraag, begin je met een algemeen antwoord op de vraag met de keuzelijst. Geef gedetailleerde opmerkingen, indien van toepassing, daaronder bij de behorende sectie.

B1. Algemene vragen

1. *Kan je je vinden in de keuze dat geen aanpassing gedaan wordt in de VGBA en Toelichting op de VGBA en enkel in de NBA-Handreiking?*

Algemene reactie: Goed

Gedetailleerde reactie (indien van toepassing):

De commissie MKB is het eens met het uitgangspunt dat de huidige VGBA de nieuwe normen uit de CoE al voldoende dekt, dus geen aanvulling behoeft.

2. *Zijn de uitleg over een pleitbaar standpunt en toepassing van overwegingen begrijpelijk en toepasbaar?*

Algemene reactie: Matig

Gedetailleerde reactie (indien van toepassing):

Hoewel accountants in de (mkb) praktijk met grote regelmaat betrokken zijn bij fiscale aangiften en/of fiscaal advies, is fiscaliteit niet per definitie een kennisgebied dat altijd diepgaand genoeg wordt beheerst om als accountant zelf te kunnen bepalen of sprake is van een pleitbaar standpunt.

Dit begrip laat zich lastig duiden en is ook voor fulltime fiscalisten bron van discussie onderling en met de fiscus. Het is vooraf soms lastig in te schatten of een standpunt pleitbaar is of niet, "belanghebbende dient redelijkerwijs te menen juist te handelen". Dat kun je vooraf wel vinden als adviseur, maar beslist de rechter ook zo?

3. *Het toegevoegde hoofdstuk is onderdeel van de gehele NBA-Handreiking. In eerdere hoofdstukken wordt ook aangehaald dat je als accountant kan overwegen om een deskundige in te schakelen. In hoofdstuk 11 wordt gerefereerd naar het inschakelen van een deskundige als maatregel. Zou je in eerdere paragrafen dan de paragraaf met maatregelen in hoofdstuk 11 verwachten dat gerefereerd wordt naar het inschakelen van een deskundige?*

Algemene reactie: Ja

Gedetailleerde reactie (indien van toepassing):

Ook dit wordt gedekt door de VGBA; als je jezelf niet deskundig genoeg acht in bepaalde materie, in dit geval meer specifiek inzake fiscale advisering, dien je een deskundige in te schakelen.

B2. Vragen Openbaar accountants

4. *In de NBA-Handreiking zijn een aantal praktijksituaties opgenomen waarbij je als accountant betrokken kan zijn bij belastingoptimalisatie. Helpen deze situaties om accountants bewust te maken van de praktijksituaties waarin je cliënten adviseert over belastingoptimalisatie en die mogelijk een bedreiging van de fundamentele beginselen kan veroorzaken?*

Algemene reactie: Onduidelijk

Gedetailleerde reactie (indien van toepassing):

De voorbeelden genoemd bij belastingoptimalisatie zijn veel voorkomend in de praktijk; het optimaliseren van de belastingpositie is onderdeel van het werk van de accountants in het mkb. Belastingoptimalisatie is legaal en daarom toegestaan, zolang je maar binnen de bestaande regelingen opereert. Als je daarbuiten treedt, wordt het belastingontduiking.

Het meest lastig zijn de wettelijke regelingen, die thans zijn toegestaan, maar waarbij maatschappelijke ontwikkelingen en veranderende opvattingen van invloed zijn op de aanvaardbaarheid van de toepassing.

Dit is niet in voorbeelden weer te geven; een goede dossieronderbouwing, maar ook tijdig inschakelen van een deskundige kan daarbij helpen.

Het opnemen van de zin “*Een accountant mag alleen een dienst verlenen of betrokken zijn met betrekking tot belastingoptimalisatie indien aan de fiscale dienst of transactie een pleitbaar standpunt ten grondslag ligt*” veronderstelt een bepaald kennisniveau bij de accountant om dit te beoordelen.

Ook de zin “*Met andere woorden, als de consensus is dat het standpunt strijdig is met het doel en de strekking van de wet, kan geen sprake zijn van pleitbaar standpunt*” is niet altijd juist. Uitspraken van de Hoge Raad in zaken waarbij dit een rol speelde, zijn zeker niet altijd verloren door belastingplichtigen; na een dergelijke uitspraak is overigens de wet wel vaak en snel aangepast op dit punt (reparatiewetgeving).

Kortom; het vormgeven van het document met name rond het begrip *pleitbaar standpunt* maakt het niet gemakkelijker.

5. *Zijn de praktische voorbeelden van overwegingen die je maakt bij belastingoptimalisatie toepasbaar?*

Algemene reactie: Onduidelijk

Gedetailleerde reactie (indien van toepassing):

De beschreven voorbeelden zijn verschillend van aard:

- Kunstmatig profiteren -> klinkt als iets wat niet kan, dus moet je ook niet doen
- Waarderingen zijn niet specifiek een kerncompetentie van een accountant; als deze dermate complex zijn, schakel je een deskundige is (RV).
- Als je de vertrouwelijkheid schaadt, ben je niet conform de VGBA werkzaam
- Hoge beloning -> opletten, kan dus een bedreiging inhouden

Verrekenprijsregelingen zijn zeer complex, wij vragen ons af of een accountant zich hiermee bezighoudt

6. *In de NBA-Handreiking zijn voorbeelden opgenomen waar een accountant aan kan denken om te beoordelen of aan een advies of regeling een pleitbaar standpunt ten grondslag ligt. Zijn dit voorbeelden waarin je je kan vinden?*

Algemene reactie: Ja

Gedetailleerde reactie (indien van toepassing):

De vragen zijn op zichzelf relevant, maar zullen in de praktijk niet altijd eenduidig of helder kunnen beantwoord. Daar bevindt zich dus het “grijze gebied”.

Een goede afweging van de situatie, geboden informatie, onderzochte bronnen e.d. kan helpen bij een onderbouwd advies.

In het geval strijd is met duidelijke wetgeving, heersende jurisprudentie, onvoldoende onderbouwde of feitelijk onjuiste stellingen is er per definitie nooit sprake van een pleitbaar standpunt.

7. *Zijn er maatregelen bij een dreiging van de fundamentele beginselen die je nu gebruikt bij fiscale adviezen welke niet opgenomen zijn en relevant zijn om toe te voegen?*

Algemene reactie: Nee

Gedetailleerde reactie (indien van toepassing):

B3. Vragen Accountants in Business

8. *In de NBA-Handreiking zijn een aantal praktijksituaties opgenomen waarbij je als Accountant in Business betrokken kan zijn bij belastingoptimalisatie. Helpen deze situaties om accountants bewust te maken van de praktijksituaties waarin je betrokken bent bij belastingoptimalisatie en die mogelijk een bedreiging van de fundamentele beginselen kan veroorzaken?*

Algemene reactie: Kies een item.

Gedetailleerde reactie (indien van toepassing):

9. *Zijn de overwegingen in de NBA-Handreiking voor zowel interne betrokkenheid bij belastingoptimalisatie als bij advies van externe belastingadviseurs toepasbaar?*

Algemene reactie: Kies een item.

Gedetailleerde reactie (indien van toepassing):

10. *Helpen de opgenomen overwegingen en maatregelen om onduidelijkheden over het "grijze gebied" en een mogelijke bedreiging van je fundamentele beginselen te verminderen?*

Algemene reactie: Kies een item.

Gedetailleerde reactie (indien van toepassing):